

RUIMTELIJKE ONTWIKKELSTRATEGIE

ROS Twente

VNG Overijssel

Platform Ruimtelijk Domein

Jan Engels, 19 februari 2026

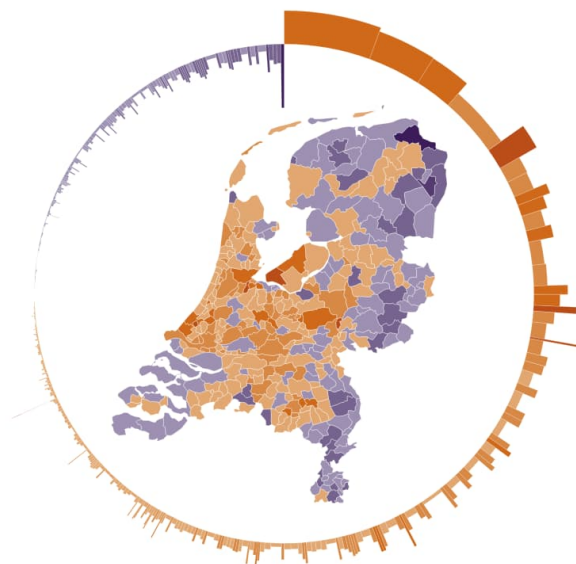
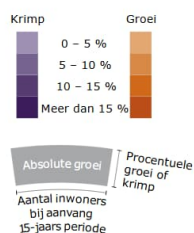

Waar komen we vandaan?

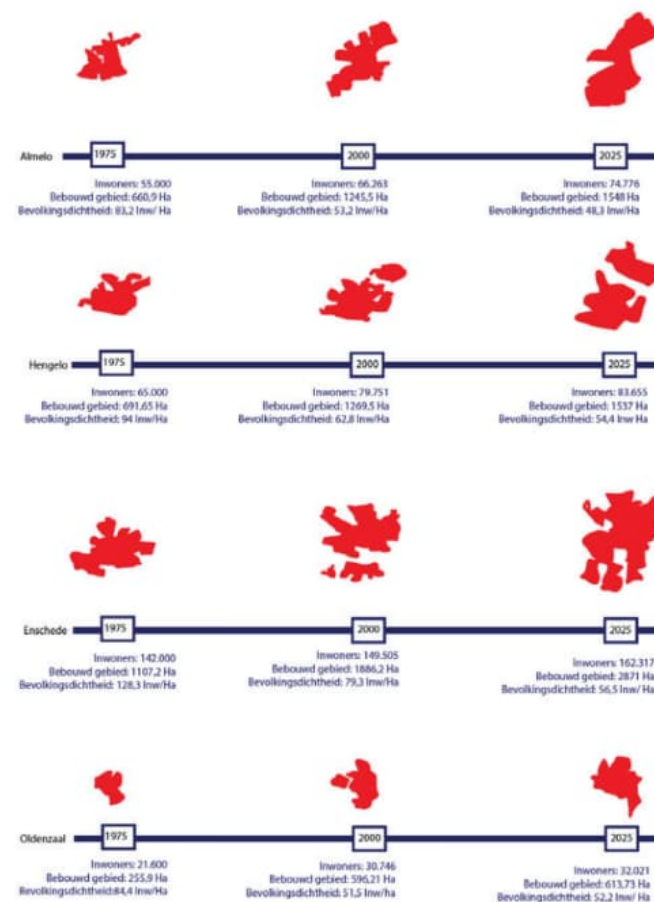
Groei en krimp bevolking tot 2050

2021 - 2035 2035 - 2050

- klik op de kaart -

PBL 2022: Twente gaat krimpen na 2035

Ruimtegebruik
Twentse steden:
in 50 jaar tijd is
bevolkingsdicht
heid gehalveerd

ELSTRATEGIE

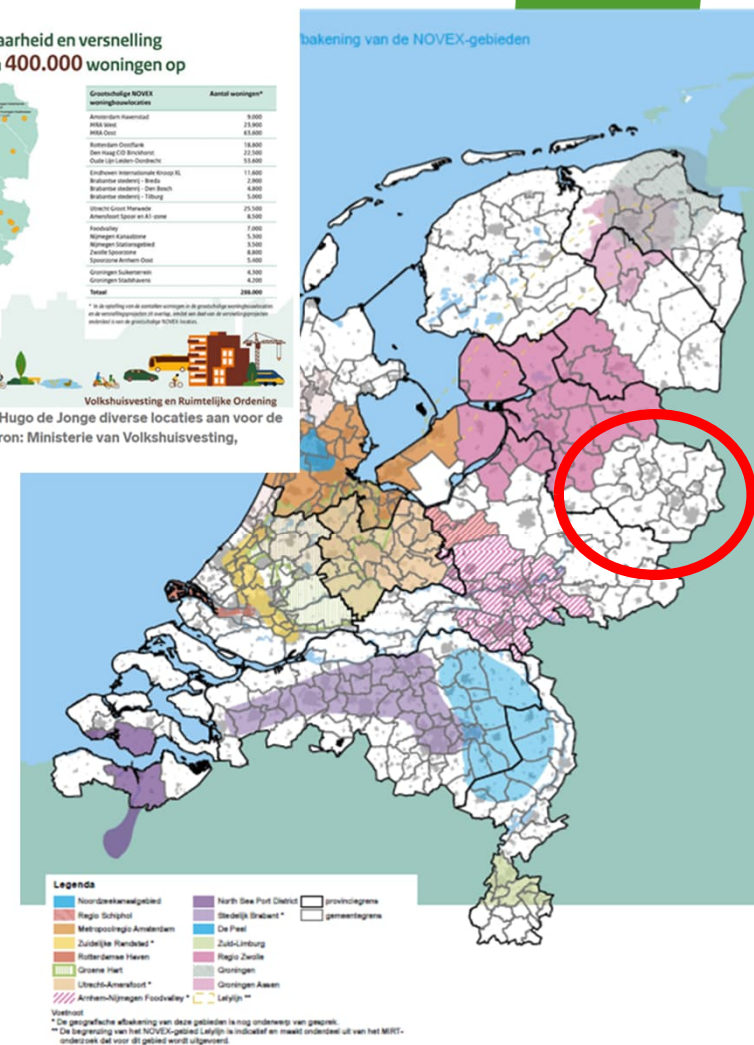
2020, NOVI

- ❖ Nationale omgevingsvisie 2020
- ❖ 2022: minister De Jonge wil 1 miljoen woningen in Nederland bijbouwen tot 2030 (en nog 1 miljoen na 2030)
- ❖ 17 Verstedelijkingsgebieden hiervoor aangewezen (Novex) en middelen
- ❖ Maar... Twente witte vlek op de kaart

€ 7,5 miljard investering in bereikbaarheid en versnelling
grootschalige woningbouw levert circa 400.000 woningen op

Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Vorig jaar wezen ministers Mark Harbers en Hugo de Jonge diverse locaties aan voor de
bouw van bijna 300.000 nieuwe woningen. Bron: Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

2023: Twente in actie!

- ❖ Almelo, Hengelo, Enschede en de provincie Overijssel werken samen aan een ruimtelijk bod aan het Rijk in het kader van de Nota Ruimte
- ❖ Kleinere gemeenten doen nog niet mee
- ❖ Dit wordt de Regionale Stedelijke Investeringsagenda 2050 (RSIA)

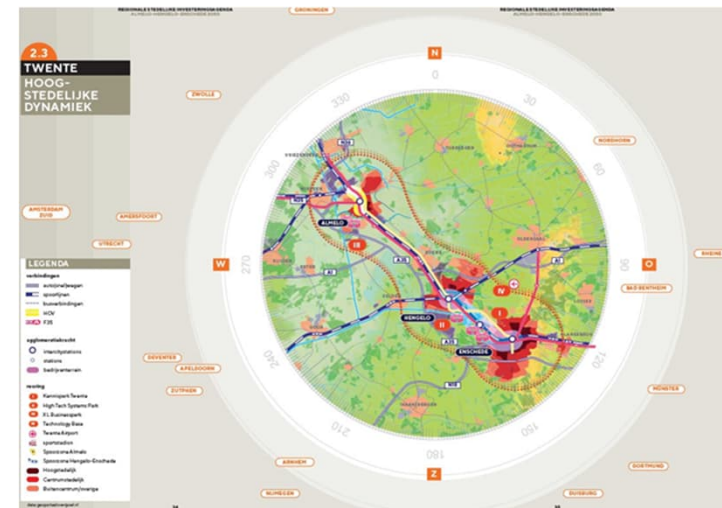

RUIMTELIJKE ONTWIKKELSTRATEGIE

Ruimtelijk bod:

- ❖ in Twentse steden is plek voor 100.000 inwoners extra tot 2050
- ❖ Dit betekent netto 60.000 woningen erbij, minstens 55.000 banen erbij, ingrepen op groen en water
- ❖ integrale aanpak van de diverse opgaven op het gebied van woningbouw, economie, mobiliteit, landschap en natuur, water, energietransitie en klimaatadaptatie
- ❖ Doel: toekomstbestendige regio

STRATEGIE

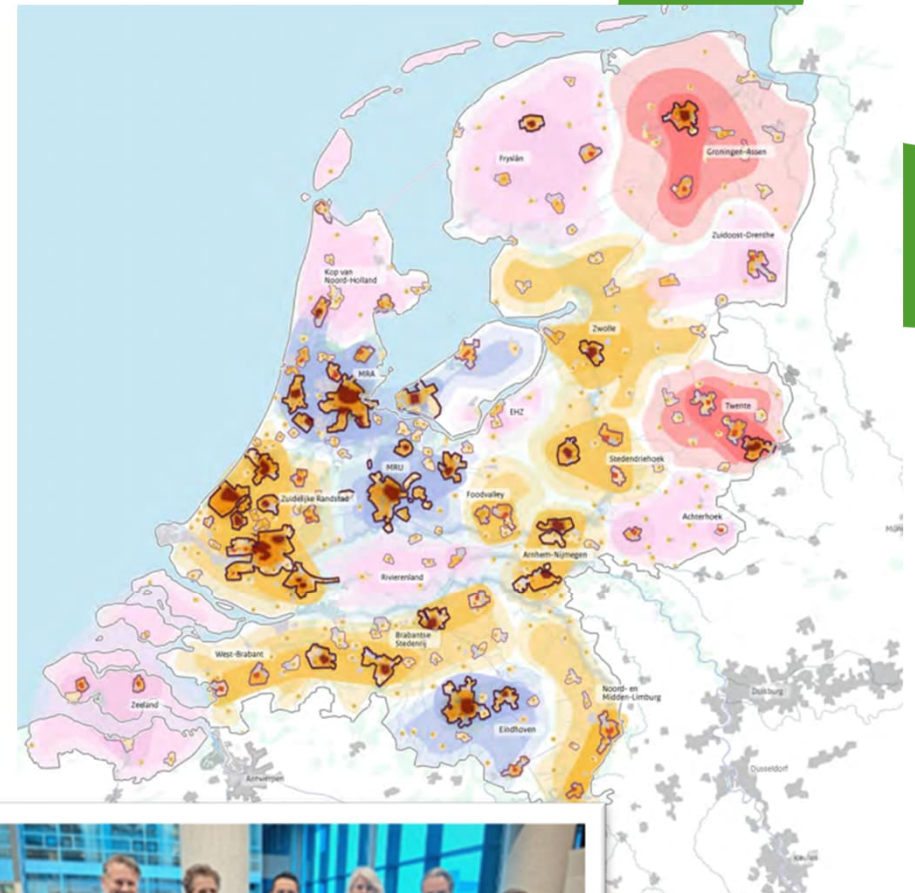
2024: volgende actie

- ❖ De 11 andere Twentse gemeenten haken ook aan. Gaan met 14 nadenken over gevolgen verstedelijking voor heel Twente
- ❖ Wat zijn gevolgen van schaa sprong, welke vraagstukken, wat verder te onderzoeken?
- ❖ De position paper zet een plus op het ruimtelijk bod, maar geen getallen (meer dan 100.000 inwoners een plek bieden in 2050)

Resultaat 2024

- ❖ Twente krijgt plek in voorontwerp Nota Ruimte
- ❖ Twente wordt initieerregio (regio met potentie voor schaa sprong na 2030. Voorwaarde: koppeling met economische groei)
- ❖ Waterschap Vechtstromen sluit zich aan
- ❖ Afspraak met Rijk en regio in november 2024 om samen een verstedelijkingsstrategie uit te werken

KELSTRATEGIE

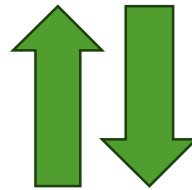
ROS Twente en omgevingsvisie

Ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente

Rijk, provincie, waterschap,
14 Twentse gemeenten

bouwsteen voor omgevingsvisies provincie, gemeenten
en waterschap

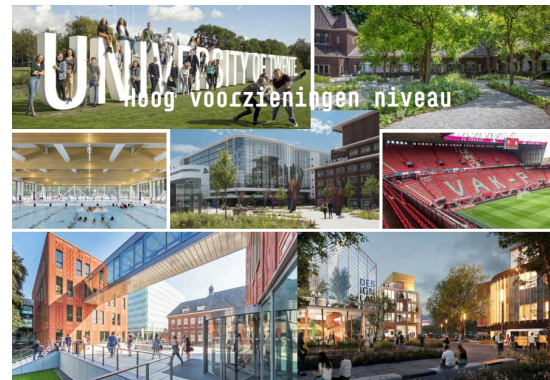
Gemeenten, provincie, waterschap

Basis voor gebiedsontwikkelingen en projecten per gemeente

gemeenten

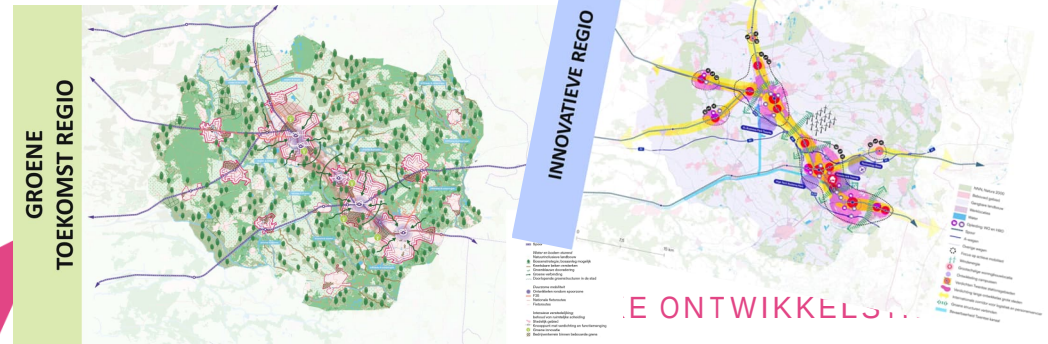
De belangrijkste thema's van de ROS

- ❖ Wonen
- ❖ Economie
- ❖ Landschap
- ❖ Mobiliteit
- ❖ Klimaat, energie en water

2025: naar een Ruimtelijke Ontwikkelstrategie voor Twente

- ❖ In 2025 aan de slag met Rijk (VRO, I&W, EZ, LNV) en regio (14 Twentse gemeenten, Provincie Overijssel, Waterschap Vechtstromen)
- ❖ Verkennen samen op dit moment de verstedelijkingsstrategie: hoe komen we tot een schaa sprong, welke keuzes gaan we maken, waar hebben Rijk en regio elkaar nodig?

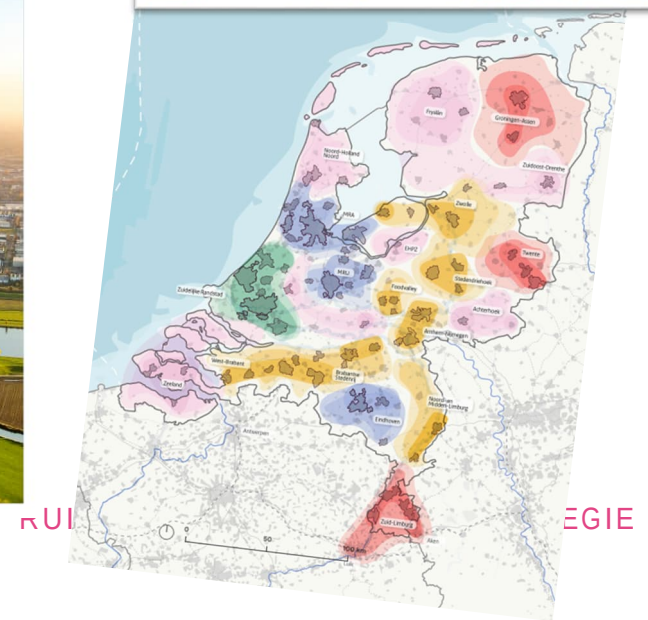
Resultaten 2025

- ❖ Ontwerp nota ruimte:
- ❖ bevestiging van strategie Twente als initieerregio
- ❖ Spoorzone Hengelo Enschede (SHE) aangewezen als nationale grootschalige woningbouwlocatie, Almelo en Borne als regionale grootschalige woningbouwlocaties in ontwerp Nota Ruimte
- ❖ De ROS is te zien als een nadere uitwerking van de ontwerp Nota Ruimte

Den Haag wijst Spoorzonegebied tussen Enschede en Hengelo aan als locatie voor 10.000 nieuwe huizen

Enschede en Hengelo zijn door minister Mona Keijzer van Volkshuisvesting aangewezen als locatie voor minstens 10.000 nieuwe huizen. De woningen moeten de komende tien jaar v... huizen in het Twente."

Een korte blik op de inhoud

Opgaven

- ❖ Woningbouw op de juiste plek, meer dan 60.000 woningen erbij, merendeels in de steden
- ❖ Behoud en versterk de kwaliteit van het landschap
- ❖ Economie als motor voor de schaa sprong
- ❖ Een goed functionerend daily urban system voor Twente
- ❖ Klimaatadaptief inrichten stad en buitengebied
- ❖ Randvoorwaarden op orde: voldoende water (drinkwater en proceswater) en energie

Ontwikkelprincipes

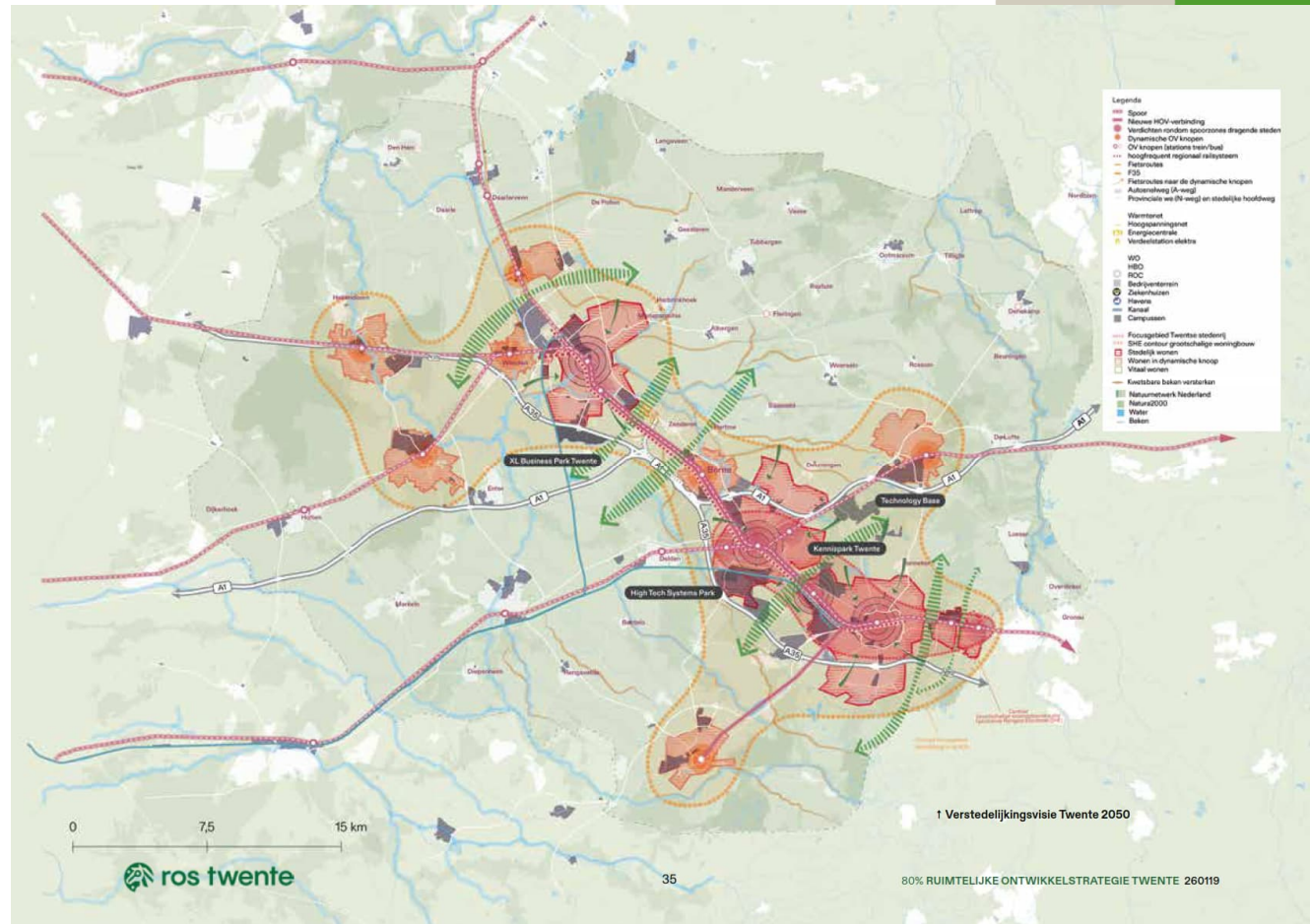
Concept ontwikkelprincipes

Gedachtenlijn, concept

Richting voor 2050:

- ❖ 120.000 inwoners erbij
- ❖ 80.000 woningen
- ❖ 65.000 banen
- ❖ Concentratie in drie steden en “dynamische knopen”
- ❖ Kernen in buitengebied, uitgangspunt: vitaliteit en leefbaarheid

Vervolgstappen tot en met 2026

- ❖ Opleveren eerste concept ROS: begin 2026
- ❖ *Maart 2026 gemeenteraadsverkiezingen*
- ❖ Voorjaar 2026: langs colleges/raden, PS/GS en AB/DB voor reactie
- ❖ In november 2026 definitieve ROS in BO MIRT
- ❖ Daarna naar bestuurlijke gremia voor vaststelling als bouwsteen voor omgevingsvisies/waterbeheerprogramma
- ❖ In 2026 start met maken uitvoeringsagenda

3 producten:

1: ROS Twente

2: uitvoeringsagenda

3: investeringsagenda

2025/2026

Start: 2026

Bevindingen

- ❖ Gaan worsteling krijgen hoe we dit gezamenlijk gaan doen (in plaats van kijken vanuit gemeentelijk belang)
- ❖ Moeten andere gesprekken voeren met raden (ontwikkelpincipes leiden tot andere keuzes)
- ❖ Denken van inwoners en raad past niet altijd bij realiteit (vrijstaand in plaats van starters, 1 persoons huishouden)
- ❖ Voor de ruimtelijke ontwikkelstrategie: woorden doen er toe
- ❖ Couleur locale belangrijk in de strategie (Twents verhaal)
- ❖ Over de gemeentegrens heen kijken wordt steeds belangrijker
- ❖ Afstemming en afhankelijkheden Rijk, provincie en gemeenten is zoektocht
- ❖ Moeten over landsgrenzen heen kijken (infra, universiteiten, Techland, ecoystemen)